

КН.ПО.3.6.251125 – окончателен

УТВЪРЖДАВАМ:

19.12.2025 г.

X ИП

Иван Попов

Председател на КН на ПО

Signed by: Ivan Nikolov Popov

ПРОТОКОЛ № 6

**От Шестото заседание на Комитета за наблюдение на
Програма „Образование“ 2021 – 2027 г.
25 ноември 2025 г., гр. София, София Балкан Палас**

КН.ПО.3.6.251125 – окончателен

1. ДНЕВЕН РЕД

Откриване на заседанието
<i>m. 1</i> Проект на дневен ред
<i>m. 2</i> Представяне на напредъка на Програма „Образование“ 2021–2027 и дейностите на Управляващия орган, включително изпълнението на благоприятстващите условия и прилагането им през програмния период
<i>m. 3</i> Представяне на напредъка и очакваните резултати от операциите от стратегическо значение („Силен старт“, „Успех за теб“, Модернизиране на професионалното образование и обучение, „От висше образование към заетост“)
<i>m. 4</i> Междинен преглед на изпълнението на Програма „Образование“ 2021-2027 г. (в съответствие с изискванията на чл. 18 от Регламент (ЕС) 2021/1060) - допълнителна оценка и Проект за изменение на ПО
<i>m. 5</i> Проект на Индикативна годишна работна програма за 2026 г. на Програма „Образование“ 2021 – 2027 г.
<i>m. 6</i> Представяне на оценката на ОИСР „Силен старт“ и „Успех за теб“: Уроци от изпълнението на проекти за приобщаващо образование в България
<i>m. 7</i> Представяне на оценката на ОИСР „Модернизация на професионалното образование и обучение: Научени уроци“
<i>m. 8</i> Представяне на информация за изпълнението на Годишния план за действие за 2025 г. за мерки по информация и комуникация на ПО в изпълнение на Националната комуникационна стратегия 2021 – 2027 г. и Годишния план за действие за 2026 г. за мерки по информация и комуникация на Програма „Образование“ 2021 – 2027 г.
<i>m. 9</i> Представяне на напредъка и очакваните резултати от проект „Квалификация за укрепване на капацитета на образователните лидери за ефективно разработване и управление на европейски проекти“ на Националния център за повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти по Приоритет 4 „Техническа помощ“
Закриване на заседанието

ОПИСАНИЕ НА ТОЧКИТЕ ОТ ДНЕВНИЯ РЕД

Откриване на заседанието

Шестото заседание беше открито от Иван Попов – изпълнителен директор на Изпълнителна агенция „Програма за образование“ (ИАПО), Ръководител на Управляващия орган (УО) на Програма „Образование“ 2021 – 2027 г. (ПО) и председател на Комитета за наблюдение (КН) на ПО.

Г-н Попов приветства членовете и наблюдателите на КН на ПО, като им благодари за включването във важното заседание. Подчерта, че в дневния ред са включени няколко важни точки – напредъкът на стратегическите операции, изпълнявани от Министерство на образованието и науката (МОН) - „Силен старт“, „Успех за теб“, „Модернизиране на професионалното образование и обучение“ и „От висше образование към заетост“, които ще бъдат представени от директорите на политико-правещите дирекции в министерството. Г-н Попов напомни, че продължават оценките на изпълнението на Програмата, които се извършват от Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР), като представители от ОИСР ще презентират два проектодоклада на заседанието – оценка на мерките за приобщаващото образование и оценка на мерките в областта на професионалното образование и обучение (ПОО). Добави, че ще бъде представена и допълнената Междинна оценка на ПО – може би най-важната точка от Дневния ред на заседанието. Напомни, че през м. септември беше изменено законодателството на европейско ниво, въведени бяха промени, които целят да засилят капацитета на отбранителните възможности и гражданската готовност на Европейския съюз (ЕС), предвид войната в Украйна и кризите, които я съпътстват. Предвид всичко това, има предложение ПО да се включи в дневния ред на ЕС и да се подкрепи гражданската готовност в училищата - при кризи като наводнения, пожари, тероризъм, война, е необходимо децата и училищата да бъдат подготвени да реагират във всяка една ситуация. Идеята е за включването на един нов Приоритет в Програмата, който ще подпомогне занимания по интереси, обучения на учители, свързани с възможността децата да се подготвени при възникването на такива екстремни ситуации и които повишават уменията и дисциплината им. Това ще включва и мерки за социално-емоционална подкрепа, тъй като след Covid-19 кризата, е необходимо да се работи и в това направление. Г-н Попов подчерта, че не на последно място, тази промяна на ПО, която се предлага, ще доведе до продължаване на програмния период с една година – до 2030 г. Заради усилията, вложени в цялата образователна система, изпълнението на Плана за възстановяване и устойчивост (ПВУ) донякъде доведе и до забавяне на програмния период по отношение на Структурните фондове, така че това би дало възможност проектите да се изпълнят спокойно и в пълнота.

Г-н Попов пожела успешно заседание и даде думата на доц. Петър Николов – заместник-министър на образованието и науката, който приветства присъстващите на заседанието, като подчерта, че за Министерството на образованието и науката тази програма е сред основните инструменти за модернизация на българската образователна система.

Доц. Николов отчете, че изминалите месеци са показали, че когато има добра организация, ясни приоритети и ангажираност от всички страни, резултатите са видими. Очерта, че развитието на дейностите по ключовите операции „Силен старт“ и „Успех за теб“ подкрепят приобщаващото образование и мотивацията на учениците. Едновременно с това продължава модернизацията на ПОО, за да отговаря на потребностите на бизнеса и новите икономически сектори. Подчерта, че чрез проект „От висше образование към заетост“ се укрепва връзката между университетите и пазара на труда, и че новата образователна среда и технологиите са още една възможност

КН.ПО.3.6.251125 – окончателен

учениците да бъдат мотивирани да учат повече, а учителите – да прилагат по-широко иновативни методи на преподаване. Чрез проект „Модернизиране на професионалното образование и обучение“ МОН осигурява на учениците допълнителни практики в реална работна среда, а на учителите – обучения за развитие на дигитални и зелени умения.

Доц. Николов напомни, че в момента се извършва мащабна реформа в професионалното образование – актуализира се Списъкът на професиите, въвеждат се широкопрофилни специалности, реструктурира се приемът и се разработват нови държавни образователни стандарти. Подчерта, че всички промени се осъществяват в тясно сътрудничество с работодателите и ресорните министерства, за да може професионалното образование да се превърне в първи избор за все повече ученици, като целта е образованието да подготвя младите хора не само за пазара на труда, но и за реалните предизвикателства на съвременния свят. Обърна внимание, че се залага на практическо обучение и модерни подходи, които да направят учебния процес по-смислен и свързан с живота.

По отношение на обявената процедура „Модернизация на висшите училища 2.0“, която подкрепя утвърждаването на компетентностно базирано преподаване и цели да повиши международната привлекателност на българските университети, сподели, че предимството е, че има добра, реалистична и достатъчно амбициозна Стратегия за развитие на висшето образование 2021–2030 г., както и финансовата подкрепа на Европа, което дава стабилна рамка да се продължат реформите последователно и уверено.

В същото време отбеляза, че МОН продължава да работи за интегриране на програмата с националните политики и с инициативите, финансирани по Плана за възстановяване и устойчивост.

В този смисъл ПО се оценява не просто като финансов инструмент, а като ключов лост за осигуряване на равни възможности за всяко дете – независимо от региона и ресурсите на неговото училище, което е основен приоритет на правителството и е заложено във всички политики на Министерството. Заместник-министърът акцентира, че Министерството, заедно с Управляващия орган на Програмата, постига конкретни резултати: обновени учебни пространства, модерни технологии, мотивирани учители и по-тясна връзка между училище и общество, като по този начин постепенно изграждаме по-справедлива и качествена образователна среда за всички ученици.

По отношение предложения проект за изменение на ПО за създаване на нов специален приоритет, г-н Николов подчерта, че е изключително важно на фона на днешните глобални предизвикателства, да бъде осигурена подкрепа за подобряване на знанията и уменията на учителите и учениците в областта на гражданската готовност за защита и сигурност при кризисни ситуации.

Сподели убеждението си, че вложените средства в образованието не са разход, а стратегическа инвестиция в бъдещето на страната, като призовава всички бенефициенти партньори и УО да продължат с темпото, което е постигнато, и да насочат усилията си към качествено изпълнение и отчетност, защото само така европейските средства биха могли да се превърнат в реална добавена стойност за обществото.

Заместник-министър Николов благодари на УО за усилията, на членовете на КН за активността и на Европейската комисия (ЕК) за постоянната подкрепа и професионално партньорство, като апелира заседанието бъде още една крачка към модерна, иновативна и приобщаваща образователна среда.

КН.ПО.3.6.251125 – окончателен

Председателят на КН, г-н Попов даде думата на г-жа Ана-Мария Добре – Ръководител на географския отдел в Генерална дирекция (ГД) „Трудова заетост, социални въпроси и приобщаване“ на ЕК. Г-жа Добре благодари на УО и на участниците от името на ГД и сподели, че за нея е чест да бъде част от тази „жизнена общност“, свързана с образованието в България, която заедно, чрез различни средства – европейски, национални, местни, се опитват заедно да подобрят системата и да създадат условия за образователната система в България. Оцени срещата като възможност за равностойка за постигнатото до момента по Програмата чрез използването на ресурсите по ЕСФ+. Но също така, е от изключителна важност да се погледне и към предизвикателствата и възможните решения. От страна на ЕК положително се оценява напредъкът на Програмата, особено обявените до момента операции, сред които и 6 операции от стратегическо значение. Поздрави УО и за обявяването на още 2 процедури от стратегическо значение по Приоритет 2 на Програмата, свързани с ефективното въвеждане на компетентностния модел в училищното образование и дигиталната трансформация на училищата. Сподели, че Комисията наблюдава внимателно тези две операции, тъй като те са от изключително значение за българската образователна система, за изпълнението на препоръките за страната за 2025 г. относно укрепването на преподаването и ученето, основани на компетентности и за придобиването на умения за дигитален преход. Г-жа Добре оцени постиженията по ПО като резултат от усилията на УО и всички заинтересовани страни, доказателство за партньорския принцип. Отбеляза, че е много важно да се предприемат мерки за избягване на забавяне в изпълнение на Програмата.

Г-жа Добре сподели, че наскоро е публикуван нов доклад на Агенцията на ЕС за основните права (FRA) относно образователните усилия сред ромското население. Нивото на сегрегация в училищата се увеличава. Учителите и преподавателите са тези, които са ключови за приобщаващото образование, за да може да се осигури правилна връзка между образование, обучение и пазара на труда. И за България в този доклад се дават много ясни препоръки, които могат да бъдат претворени в конкретни политики на страната и да бъдат предвидени като инвестиции в образованието след 2027 г.

Г-жа Добре информира членовете на КН, че тази година Комисията е започнала Междинния преглед на Кохезионните фондове, което е довело до изменение на Регламентите на ЕК, вкл. на този за ЕСФ+, приет през м. септември. Тези промени дават на страните-членки на ЕС възможност за голяма гъвкавост по отношение развитието на умения в стратегически приоритети като гражданската готовност и отбрана. Затова Комисията със задоволство отчита, че ПО е проактивна в посока изменение на Програмата. Призова членовете на ЕК да останат активни и заяви готовността на Европейската комисия да се включва в диалога.

Г-н Попов благодари на представителя на ЕК за ключовите послания, с които се съгласи напълно и апелира към МОН и партньорите в Комитета за ускоряване изпълнението на ПО. Председателят на КН помоли участниците да предадат думите на г-жа Добре към структурите, от които са част. Допълни, че в момента тече кандидатстването по ключовата за ПО операция за модернизиране на висшите училища 2.0, проведен е и първи работен семинар за сформирание на партньорства, техническата помощ на ЕК JASPERS са привлечени в оценяването на проектите. Също така, в момента е отворена и процедурата за насърчаване таланта на всяко дете, където общините са доста активни. По отношение на мерките за предотвратяване агресията в училищата, където конкретни бенефициенти са всички училища, също е отчетена голяма активност.

Към момента на започване на заседанието на КН на ПО регистрирани са 35 членове с право на глас от общо 57. Общият брой на регистрирани членове по време на заседанието се увеличи до 39 с право на глас.

КН.ПО.3.6.251125 – окончателен

На заседанието на КН бе налице необходимият кворум и то бе редовно и можеше да взема решения.

1.	Проект на дневен ред
-----------	-----------------------------

Председателят на КН на ПО г-н Иван Попов припомни, че проектът на Дневен ред е изпратен предварително. Поради липса на предложения и бележки, той бе предложен на КН за гласуване без изменения и допълнения.

Проектът на дневен ред за Шестото заседание на КН на ПО беше подложен на гласуване и приет с единодушие.

2.	Представяне на напредъка на Програма „Образование“ 2021–2027 и дейностите на Управляващия орган, включително изпълнението на благоприятстващите условия и прилагането им през програмния период
-----------	--

Г-жа Стефка Пилева-Малиновска, Главен директор на Главна дирекция „Верификация“ (ГДВ), представи информация за напредъка по ПО, вкл. обявени процедури, процедури в процес на оценка, договаряне и изпълнение, информация за финансовите инструменти, отключващо условие 4.3, хоризонталните отключващи условия, свързани с Хартата на основните права на Европейския съюз (ХОПЕС) и с Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания (КПХУ), финансовото изпълнение на ПО, предприети мерки за минимизиране на риска от загуба на средства по Програмата, кратка информация за участниците, подкрепени за участие в ПО.

Г-н Попов даде думата на членовете на КН за въпроси и коментари по представената информация за изпълнението на ПО.

Г-н Деян Колев - представител на групата юридически лица с нестопанска цел (ЮЛНЦ) за обществено полезна дейност (ОПД), работещи в сферата на социалното включване и интегрирането на маргинализираните групи, коментира бавното и трудно изпълнение на грантовите процедури. Сподели, че както за предходния програмен период, така и за процедурите през първия период, винаги се е застъпвал за намирането на баланс между системните проекти и грантовите процедури. Поздрави УО, че през този програмен период вече има такъв баланс, но изрази неудовлетвореността си от бавното изпълнение на грантовите процедури и ниския интерес към тях. След обсъждания в рамките на групата, на която е представител, както и с други такива от гражданския сектор, г-н Колев сподели, че за него причината за това, при много добрите възможности, които дава Програмата, се крие в два основни проблема. Единият е липсата на аванси за проектите на гражданските организации, т.е. за да могат небюджетните организации (каквито са НПО) да получат аванс, те трябва да представят банкова гаранция. При проекти с големи бюджети, авансът е нещо, което те не могат да си позволят, губят интерес и спират да кандидатстват. Според него организациите вече предпочитат да бъдат партньори на училища или общини, които могат да получат аванс, затова следва да се търси решение на този много тежък проблем. Другият проблем остава „de minimis“, който се отнася до големите организации, достигнали до неговите граници. Г-н Колев апелира за намиране на решение на изложените проблеми. Даде като добър пример процедури, които са по програма „CERV“, както и по програмата на ЕИП, които са наели национални НПО-оператори, които организират конкурсите, предоставят много по-голям аванс, признават „запис на заповед“ и там интересът е много по-голям. Г-н Колев направи две предложения:

КН.ПО.3.6.251125 – окончателен

1. Специално по процедурата за десегрегация, по която остава наличен финансов ресурс, той да не се насочва към нещо друго, а да се обяви отново като процедура, която да е насочена към партньорство за образователна интеграция, по която да могат да кандидатстват отново и граждански организации, и училища, и партньорство между организации, училища и общини и да се предоставя аванс срещу „запис на заповед“ или някакъв друг начин;
2. Второто предложение – практиката от Програма CERV за наемането на национални НПО оператори, които да организират поканите за набиране на проектни предложения и тяхната работа не е само техническа, но и творческа, защото обявяват поканите, като ги съобразяват със съответните приоритети и нужди.

Г-н Попов благодари на г-н Колев за коментарите и предложенията, отбелязвайки, че изискването за аванс не е на УО, а задължение по Наредба Н-5 на МФ за изискване на обезпечение, когато бенефициентите не са публични организации, а запис на заповед не е обезпечение. Председателят на КН отбелязва, че тези проблеми са поставяни пред Централното координационно звено (ЦКЗ) и другия УО по ЕСФ+ и са очертани няколко решения: застраховка за аванс – нещо, което се обсъжда в момента с ЦКЗ, за да се признае като допустим разход. Друг вариант е възможността за по-малък аванс с чести междинни отчети. Също възможност, която в момента се обмисля, е използването на опростени разходи, с които отпада нуждата от аванс. Такава възможност има в така наречения „проектобюджет“ - възможност да се предоставя опростен разход за проекти на стойност до 200 000 евро, като изплащането на средствата става на база на резултати – подобно на Плана за възстановяване и устойчивост – т.е. има етапни цели и крайна цел. Това се обсъжда и обмисля за бъдеща процедура с потенциални бенефициенти неправителствени организации.

Относно въпроса за ново обявяване на процедурите, г-н Попов информира, че Програмата е обявена на 104 %. Има Решение на Министерския съвет, което дава възможност за наддоговаряне ресурса на Програмата до 15%, но и задължението до края на програмния период вътрешно да се компенсира този ресурс, в противен случай остава за сметка на държавния бюджет – за сметка на МОН. С предложението за новия Приоритет по ПО се взима остатъчен ресурс от тези процедури, които се обявяват по три пъти и по които има свободен ресурс. Въпреки това, с новия Приоритет, ПО ще бъде наддоговорена на 107 %.

С коментар се включи и г-н Калоян Колев от страна на ЕК, като отбелязва няколко позитивни неща и отправи няколко препоръки. Като положително наблюдение отбелязва, че по ПО вече има 24 процедури – отворени за кандидатстване, или които се изпълняват и които обхващат целия цикъл на образование. Позитивно е, че по ПО има процедури за директно предоставяне, грантови процедури, но и финансови инструменти. Оценката на Комисията е положителна и към това, че УО се е обърнал към JASPERS за оценяването на проектите по операцията за модернизация на висшите училища 2.0. Препоръката е за обръщане на повече внимание на процеса на договаряне и ускоряване на плащанията. Друга такава е за всички операции да отговарят на специфичните препоръки на Съвета, защото в рамките на Европейския семестър България се оценява и по напредъка спрямо тези препоръки. Следва да се обърне повече внимание и на постигането на заложените цели, защото през новия програмен период постигането им ще бъде вероятно обвързано с плащанията.

По отношение специфичните препоръки на Съвета, една от които е въвеждането на компетентностно базирано обучение, г-н Попов отбелязва, че вече е подаден проект от МОН на стойност над 160 млн. лв., обхваща цялата училищна система. Изключително интересен, сложен, предизвикателен и насочен към реформата, който пък ще зададе, може би, някакви насоки за бъдещето. В оценка е и друг важен проект за дигитална трансформация на образованието. Тези два проекта, по принцип, е планирано да се движат паралелно, защото касаят промяна на учебно

КН.ПО.3.6.251125 – окончателен

съдържание, учебни програми. За съжаление обаче, проектът за дигитална трансформация, който е на стойност 240 млн. лева, е стопиран от Министерството на електронното управление. В момента екипите на двете министерства работят по отстраняване на забележките. Всяко едно забавяне може да доведе до значителна загуба на средства от този толкова важен проект за в бъдеще.

3.	Представяне на напредъка и очакваните резултати от операциите от стратегическо значение („Силен старт“, „Успех за теб“, Модернизиране на професионалното образование и обучение, „От висше образование към заетост“)
-----------	---

Заседанието продължи с представянето на напредъка по операциите от стратегическо значение, като г-н Попов даде думата на директорите от ключови дирекции от МОН – г-жа Ваня Георгиева – ръководител на проект „Силен старт“, г-жа Пенка Иванова – ръководител на проект „Успех за теб“, г-жа Ваня Тивидошева – ръководител на проект „Модернизиране на професионалното образование и обучение“ („Модернизиране на ПОО“) и г-жа Соня Кръстанова – ръководител на проект „От висше образование към заетост“. Като напомни, че по Регламент УО има задължение да информира членовете на КН за напредъка по операциите от стратегическо значение, г-н Попов даде думата на представителите на МОН.

Г-жа Даниела Алексиева от КНСБ се включи с коментар по отношение на операцията, свързана с модернизирването на ПОО. Г-жа Алексиева я оцени като много важна, допълни, че като социален партньор, КНСБ е включена много активно в работата на експертните комисии, но цялостното забавяне на проекта е изправило пред предизвикателство особено много обучението на възрастни и рефлектира върху всички обучения, вкл. и по Програма „Развитие на човешките ресурси“, което е повод за притеснение, защото това забавяне рефлектира върху цялата система за професионално образование на възрастни. Притеснение има и по отношение на това дали всички Държавни образователни стандарти ще могат да бъдат разработени до края на годината.

Г-н Попов благодари за двата важни коментара. Относно коментара за процедура „Модернизиране на ПОО“, председателят на КН направи уточнението, че тя е една от малкото стартирали навреме и която се изпълнява в срок, затова не би могло да се говори за забавяне, а по-скоро за липсата на синхрон по отношение на Центровете за професионална подготовка, защото проектът е насочен към училищно образование. Потвърди, че работата, която се извършва в МОН е огромна, но апелира към представителите на МОН да проведат разговори, за да бъде съобразен този вторичен ефект.

Г-жа Тивидошева сподели, че напоследък има доста интензивни срещи и комуникация, точно поради споделените от г-жа Алексиева причини. Тя уточни, че това е изискване на закона, не ПО или на проекта. Изискването за въвеждането на новите професии от м. януари 2026 г. в системата на професионалното обучение е изискване на изменения Закон за професионално образование и обучение (ЗПОО). Разработването на стандартите – наредбите за професионална квалификация – Законът е възложил функциите на Национална агенция за професионално образование и обучение (НАПОО), която е партньор в проекта. Г-жа Тивидошева обясни, че това, което проектът прави, е финансово да подпомогне процесите, които обаче следват нормативните изисквания, свързани с определени срокове, в които може да се чуе мнението на различните заинтересовани страни. Допълни, че ЗПОО с изменителния си акт, е влязъл в сила в края на март 2024 г., новият Списък на професиите е утвърден на 9-ти август, което означава 4 месеца за обществено обсъждане, съгласувания, цялата интензивна работа на Секторните съвети и експертните комисии в НАПОО, като чрез финансовата подкрепа на проекта, този Списък е утвърден. Едва след това стартират другите процеси, които изискват време. Г-жа Тивидошева потвърди, че за да се гарантира

КН.ПО.3.6.251125 – окончателен

качество, дейността на всички Секторни съвети за уменията към МОН е била свързана с всеки един стандарт. При нормативно заложените срокове и изисквания, процесите не биха могли да бъдат по-бързи.

Г-н Деян Колев поздрави г-жа Иванова, че проект „Успех за теб“ се развива доста бързо, като отправи и 2 препоръки: по отношение на образователните пакети – апелира те да бъдат провеждани не само като стандартните допълнителни часове по български език (такива, каквито има и в училище), а да се направят по-иновативни и атрактивни за учениците, напр. под формата на театър. Втората препоръка е към „Успех за теб“ и към МОН: относно допълнителните обучения за учениците, които предстоят да се явят на матура – те не се явяват на матура, въпреки, че са завършили 12-ти клас. Препоръката в тази връзка е да се увеличат пакетите за учениците във втори гимназиален етап, а препоръката към МОН – да се направи целенасочена програма, която да окумунира училищата повече ученици да се явяват на матура. Предложението е да не се оценява какъв процент имат двойки или по-високи оценки, а какъв процент се явяват, защото има изследвания, че младежи, завършили 12-ти клас, без да се явят на матура, тяхната заетост, устойчиво е 50% по-ниска от тези, завършили с матура. Г-н Колев отправи и препоръка към проект „Силен старт“ – да се насърчи ангажирането на повече образователни медиатори, така, както е по проект „Успех за теб“, както и заниманията по интереси да бъдат и в сферата на интеркултурното образование.

Г-н Калоян Колев потвърди важноста на 4-те стратегически операции, които ЕК следи отблизо и направи 2 бележки: относно операцията за предучилищното образование, Комисията вижда напредък в данните, които показват увеличаване на приема на деца в предучилищно образование, спрямо предходните години, което е позитивно. В същото време г-н Колев отбеляза, че по последни данни, България е на първо място по детска бедност. В този смисъл, елементи от операцията биха могли да бъдат променени, за да отговарят по-добре на проблемите и предизвикателствата, за да може България, с толкова много инвестиции в тази сфера, да не е на първо място по този индикатор в ЕС. Относно проект „Успех за теб“, г-н Колев коментира, че той също има добра рамка, надгражда спрямо проекта от предходния програмен период. Засегна темата с отчитането на участието на родителите на деца от ромски произход и събирането на ЕГН. Посочи, че ще предоставят на УО информация за други начини за отчитане на участието на родители, особено в такива райони, в които е по-трудно да се събират данни и някои отказват да кажат, че са от ромски произход.

4.	Междинен преглед на изпълнението на Програма „Образование“ 2021-2027 г. (в съответствие с изискванията на чл. 18 от Регламент (ЕС) 2021/1060) - допълнителна оценка и Проект за изменение на ПО
-----------	--

Г-жа Николина Стоянова представи информация за предложението за изменение на ПО и включване на нов специален Приоритет 5 „Гражданска готовност в образователната система“ по чл. 12в от Регламент (ЕС) 2021/1057. Беше представена и допълнителната оценка на ПО и свързаното с нея искане за изменение на програмата, което трябва да се подаде към ЕК до 31 декември 2025 г.

Г-жа Стоянова очерта предимствата при включване на новия специален приоритет в ПО, а именно: принос за справяне с актуални геополитически предизвикателства чрез повишаване на гражданската готовност в училищата; 1,5 % допълнително предварително финансиране; извънредно предварително финансиране - 20% от новия приоритет; по-висок процент на ЕСФ+ по новия приоритет; удължаване на крайния срок за допустимост на разходите с 1 година - до 31

КН.ПО.3.6.251125 – окончателен

декември 2030 г. Допълни, че чрез предложеното изменение ще се намали рискът от загуба на средства.

Бяха представени и предложенията за други промени в ПО: пренасочване на средства към Програма „Храни и основно материално подпомагане“ (ПХОМП) за осигуряване на допълнителен финансов ресурс за дейности по мярка „Топъл обяд“ по ПХОМП. Предложението е да бъде пренасочен финансов ресурс в размер на 28 млн. лв. от мерките за ограмотяване на възрастни по Приоритет 1 на ПО, което да допринесе за частично, но своевременно покриване на недостига на средства за основна материална подкрепа на най-уязвимите групи, без да се засягат стратегическите приоритети на ПО. Прецизират се и текстове, свързани с прилагането на подхода ВОМР, както и се извършват промени в ПО от технически характер.

Г-жа Стоянова представи на присъстващите на заседанието и постъпилите коментари от Европейската комисия по предложението за изменение на Програмата, както и предложенията на УО за отразяването им – планиране на препоръчителен пакет с конкретни теми за всички училища, увеличаване броя на обхванатите училища и ученици, допълнителна обосновка във връзка с предвидените СМР, наличния ресурс за новия Приоритет 5, годината, за която се отнася трансферът на средства към ПХОМП.

Г-н Попов обясни, че изменението следва да се подаде до края на годината, за да влязат в сила облекченията. Направи уточнението, че през следващата година ще бъдат програмирани и самите операции – един системен проект на МОН, където в партньорство с Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ и Министерство на отбраната, и Националния STEM Център, може би, ще има мерки на национално ниво, както и се предвижда използването на 15% гъвкавост от бюджета на приоритета за мерки тип Европейски фонд за регионално развитие за обновяване на ученическите бази, където да се провеждат изнесените обучения. Също така, ще има директно предоставяне за всички училища, за да се постигне обхват. Поради опасението от липса на капацитет за по-малки училища, г-н Попов обясни, че ще има и един отделен компонент с кандидати неправителствени организации, чрез проектобюджет, проекти до 200 000 евро, по които вместо аванс, ще се предвиди първо междинно плащане на база определени етапи.

Г-н Деян Колев поздрави УО за идеята за този допълнителен Приоритет. Изрази, обаче, притеснение, че ако той бъде насочен към допълнителни занимания по интереси на училищно ниво, много училища нямат достатъчно ученици и време да ги ангажират в допълнителни занимания. Много по-успешно ще бъде компонентът да се насочи към изнесените обучения, като вместо прилагания до момента подход се помисли за по-различно разпределение на средствата, за да се осигури достатъчно ресурс на учениците.

Г-жа Теодора Дачева от НСОРБ също приветства идеята да се насочат ресурси към такава дейност, предвид че и по други програми има подобни дейности. Г-жа Дачева помоли за пояснение как темите за работа с изкуствен интелект и интерактивна история се вписват в тази за гражданската готовност. Също изрази опасение, че ако дейностите се оставят само „по желание“, индикаторите за ученици и училища не е ясно как ще бъдат постигнати. Предложи привличането на Български червен кръст (БЧК) като партньор.

Г-н Попов обеща УО да проучи възможностите за включването на БЧК като асоцииран партньор или в друг тип сътрудничество.

Г-жа Ана-Мария Добре изрази удовлетвореност от включването на такъв приоритет, насочен към гражданската готовност в Програмата, защото това не е само отразяване на препоръка на ЕК или на ЕС, но е нещо значимо, необходимо в настоящата геополитическа и икономическа ситуация. Г-жа Добре изрази готовността на Комисията, заедно с Управляващия орган, да финализира

КН.ПО.3.6.251125 – окончателен

предложението за промяна на Програмата и УО да се възползва от благоприятните условия най-късно до края на м. декември. Увери, че колкото повече неща се съгласуват и обсъждат предварително по изменението, толкова по-бързо и последващите го процедури ще бъдат приети по-лесно в началото на следващата година.

Г-н Николов взе думата и изрази подкрепа към предложените промени от името на МОН, като апелира към членовете на КН и от името на министър Вълчев да ги подкрепят. Подчерта, че от гледна точка на българския интерес и на МОН, тази промяна дава възможност за справянето с дефицити като практически неподготвеността на българското общество в кризисни ситуации да се мобилизира. Сподели, че през годините са търсени механизми и инструменти, чрез които това да бъде направено и тази възможност, която се дава в момента, е изключително важна.

Заместник-министър Николов отбеляза реновирането на ученическите бази като изключително ценни обекти, които могат да бъдат използвани и вързани с готовността, с изграждането на умения в младите хора в България, в учениците за гражданска готовност, като така ще придобият много по-голям смисъл, тъй като в момента се рушат.

Проектът за изменение на ПО беше подложен на гласуване, като КН на ПО одобри предложения проект за изменение на Програмата с приетите промени от заседанието и дава мандат на Ръководителя на УО да предприеме необходимите действия за официално изпращане към ЕК и да отрази допълнения и корекции вследствие на евентуални коментари в процеса на преговори с ЕК.

Документът беше одобрен с единодушие.

5.	Проект на Индикативна годишна работна програма за 2026 г. на Програма „Образование“ 2021 – 2027 г.
----	---

Проектът на Индикативна годишна работна програма (ИГРП) за 2026 г. на Програма „Образование“ 2021 – 2027 г. беше представен от г-жа Мария Станевска, директор на дирекция „Програмиране, наблюдение и оценка“ в ИАПО, която информира членовете на КН, че проектът е бил публикуван за обществено обсъждане на 1 октомври на сайта на Програмата за срок от 21 дни в съответствие с действащата нормативна уредба, като не са постъпили предложения от заинтересовани страни. В ИГРП са включени три процедури, насочени към мерките за ограмотяване на възрастни, за десегрегация на училищата и за дуалната система на обучение в ПОО, планирани да бъдат обявени в периода в февруари – март следващата година.

Г-н Калоян Колев оцени положително развитието на ИГРП за 2025 г., както и факта, че с планираното за 2026 г. са програмирани всички мерки по Програмата.

Проектът на ИГРП за 2026 г. на ПО беше подложен на гласуване и съгласуван с единодушие.

6.	Представяне на оценката на ОИСР „Силен старт“ и „Успех за теб“: Уроци от изпълнението на проекти за приобщаващо образование в България
----	---

Г-н Попов информира членовете на КН, че следващите две презентации от Дневния ред са за оценката на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) относно приобщаващото образование и професионалното образование, като допълни, че Споразумението е сключено не като договор за услуга, а е част от програмата на ОИСР и е абсолютно независима.

КН.ПО.3.6.251125 – окончателен

Г-жа Криста Роукинс, координатор на ОИСР, подкрепящ България относно оценката на Програма „Образование“, уточни, че ще представи резултатите от два от докладите, които са резултат от прегледите на ОИСР през годината. Започна представянето с първата от двете междинни оценки – тази по тематичното направление за приобщаващото образование в България и оценката на два проекта - „Силен старт“ и „Успех за теб“. Основният въпрос, който покрива оценката, е степента, до която управлението и координацията на двата проекта на национално, регионално, на ниво детска градина и училище, подпомагат ефективното предоставяне на висококачествена и съобразена с нуждите на уязвимите ученици подкрепа. Акцентира, че тъй като това е междинна оценка, фокусът ѝ е върху ефективността. Посочи основните изводи от оценката, а именно: проектите постигат много от целите си; насърчават универсален модел за приобщаващо образование, който е от полза за всички учаци; докато дейностите са насочени към определени групи, все пак те са приложими за всички ученици, всички детски градини и училища, което е в унисон с международните добри практики; налице е голяма кохерентност с националните и международните инициативи; постиженията на двата проекта не биха могли да бъдат възможни само с национално финансиране. Тези проекти имат положителен ефект върху различните групи учаци; те са мащабни и се изпълняват бързо. Налице са ясни усилия за изграждането на експертиза в Министерството и се повишава осведомеността относно приобщаващото образование не само на ниво министерство, но и на ниво регионално и областно ниво, чрез включването и на родителите.

Г-н Попов благодари за представянето и уточни, че целта на оценката не е да се направи анализ, който да бъде представен и после забравен. Следващите стъпки са, след приемането на докладите, да бъде изготвен план за изпълнение на препоръките, с ясно дефинирани отговорни институции. Допълни, че следващите представяния на операциите от стратегическо значение ще се фокусират не толкова върху статистиката, а по-скоро върху изпълнение на препоръките на ОИСР.

Г-жа Ана-Мария Добре подчерта, че от гледна точка на ЕК навременните оценки са от изключителна важност, като резултатите от изпълнението са ценни за последващо разработване на политики.

Г-жа Карола Валенте се включи онлайн, като акцентира, че в оценката на ОИСР се съдържат много ценни уроци, дават информация какво е проработило и къде има възможност за подобрения. Изрази оценката на Комисията, че тези два проекта са много важни инициативи, с които са засегнати основните предизвикателства пред образователната система в България.

7.	Представяне на оценката на ОИСР „Модернизация на професионалното образование и обучение: Научени уроци“
----	--

Заседанието продължи с представянето на втората оценка на ОИСР, свързана с професионалното образование и обучение (ПОО). Общите констатации са, че дейностите имат висока европейска добавена стойност, има огромен обхват на реформи и проектът запълва съществен пропуск в разпределението на националното финансиране, тъй като става дума за реформи на системно ниво. Г-жа Роукинс добави, че проектът допринася към българската стратегическа рамка за образование, като има съответствие с европейските рамки и съответните препоръки на Съвета.

С коментар се включи г-н Калоян Колев, който поздрави УО за избора на институция като ОИСР, която да направи оценка на Програмата, от гледна точка на това какво работи добре, какво – не и да получи препоръки. Г-н Колев акцентира върху важността за осигуряване на устойчивост на това, което е създадено – на Секторните съвети за уменията, които да бъдат

КН.ПО.3.6.251125 – окончателен

институционализирани и да продължат съществуването си. Допълни, че Комисията чете препоръките и анализите, като очаква следващите.

Г-н Попов благодари на ОИСР, че в докладите е включен и международен опит, както и сравнителен анализ на българската практика спрямо европейската, което е една от положителните страни ОИСР да извършва оценките. Добави, че предвид предстоящия нов програмен период, най-вероятно ЕК ще базира част от своите препоръки именно на препоръките на ОИСР за новата програма.

Г-н Деян Колев оцени като сериозно предизвикателството как чрез системните проекти, които са ключови, важни и се отнасят за цялата образователна система, могат да се ангажират представителите на НПО, бизнеса, на работодателите в сферата на дигиталните технологии предложи за предстоящите проекти да се даде възможност на училищата да получат ресурс, с който да могат да ангажират читалища, организации, бизнес организации и т.н., да им бъде оказана техническа и методологическа подкрепа, т.е. да се привлекат всички заинтересовани страни в образованието.

Г-н Попов благодари за ценната подкрепа и потвърди, че от страна на МОН с проект „Модернизация на професионалното образование и обучение“ се е поставило началото с привличане на експерти извън системата. Изрази надежда, че използвайки препоръката на ОИСР, ще бъде намерен правилният механизъм.

8.	Представяне на информация за изпълнението на Годишния план за действие за 2025 г. за мерки по информация и комуникация на ПО в изпълнение на Националната комуникационна стратегия 2021 – 2027 г. и Годишния план за действие за 2026 г. за мерки по информация и комуникация на Програма „Образование“ 2021 – 2027 г.

Г-жа Десислава Станкова от дирекция „Администрация и управление“ в ИАПО представи комуникационните мерки на Агенцията през 2025 г, насочени основно към популяризиране на новите процедури, подпомагане максимално кандидат-бенефициентите при подготовката на проектните предложения, провеждане на информационни дни и въвеждане на обучения на бенефициенти за изпълнение на проекти. Изтъкна подкрепата, която е получена по места от колегите от мрежата на областните информационни центрове в България при организирането на присъствените събития. В момента тече кампания за излъчване на рекламни клипове с представяне на трите приоритета на Програмата, която ще бъде надградена и с репортажи, представящи добрите практики и примери от изпълнението на проекти, финансирани по Програмата. Г-жа Станкова представи и мерките, които са планирани през 2026 г.

9.	Представяне на напредъка и очакваните резултати от проект „Квалификация за укрепване на капацитета на образователните лидери за ефективно разработване и управление на европейски проекти“ на Националния център за повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти по Приоритет 4 „Техническа помощ“

Г-н Димитър Асенов, директор на Националния център за повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти в Банкя (НЦПКПС), представи дейностите на Центъра и проекта по Програмата, като подчерта, че за целите на проекта Центърът е изградил три устойчиви системи: за подбор на обучители в Центъра; система за проследяване на ефективността на квалификационните курсове (чрез попълването на три вида анкетни карти – преди обучението,

КН.ПО.3.6.251125 – окончателен

веднага след обучението и един месец след приключване на обучението); система за анализ на получената обратна връзка и препоръки за предприемането на конкретни управленски действия.

Г-н Попов допълни, че това е първият проект, по който се предоставят за управление средства от Приоритет „Техническа помощ“ на Програмата извън УО.

Г-н Калоян Колев поздрави г-н Асенов за постигнатите успехи и отбеляза важността на такива проекти поради това, че педагогическите специалисти са в центъра на почти всички ЕСФ проекти, т.е. инвестицията в тяхната квалификация и обучение, помага и гарантира по-доброто изпълнение на проекти по ЕСФ. Допълни, че има специфична препоръка на Съвета в тази сфера - за повече обучения и квалификация на учителите в сферата на преподаването, с което проектът допринася и по тази линия. Г-н Колев оцени като много позитивно това, че средствата по Техническа помощ се използват не само за издръжка на структурите, които управляват ЕСФ и ПО, но и за укрепване на капацитета на бенефициентите и на тези, които изпълняват проекти.

Закриване на заседанието

Г-жа Ана-Мария Добре обясни накратко как предложението за Многогодишната финансова рамка за новия програмен период и предложенията за Национални и регионални планове за партньорство са възможност за България, тъй като в системата има вече внедрени системи, които са част от тези планове. Следва само системите да се координират и адаптират по-добре към нуждите на държавите членки, като 14% от ресурсите се заделят за социални цели, вкл. умения и образование. Г-жа Добре отправи призив за дискусии и партньорство между националните и регионални заинтересовани страни, социалните партньори, социално-икономическите участници и диалога с Европейската комисия по тези теми.

Председателят на КН г-н Попов благодари на всички членове на КН на ПО за активното участие и за гласуването на първото съществено изменение на ПО, на директора на НЦПКПС и на г-жа Криста Роукинс от ОИСР за представянето на ценните оценки и закри Шестото заседание на КН на ПО.

РЕШЕНИЯ:

Решение по т. 1

Комитетът за наблюдение на Програма „Образование“ 2021 – 2027 г. приема Проекта на Дневен ред на Шестото заседание на Комитета за наблюдение на Програма „Образование“ 2021 – 2027 г.

Решение по т. 4

Комитетът за наблюдение на Програма „Образование“ 2021-2027 г. одобрява предложения Проект за изменение на Програма „Образование“ 2021-2027 г. с приетите промени от заседанието и дава мандат на Управляващия орган да предприеме необходимите действия за официално изпращане към Европейската комисия (ЕК) и да отрази допълнения и корекции вследствие на евентуални коментари в процеса на преговори с ЕК.

Решения по т. 5

Комитетът за наблюдение на Програма „Образование“ 2021-2027 г. съгласува Индикативната годишна работна програма за 2026 г. на Програма „Образование“ 2021-2027 г.

КН.ПО.3.6.251125 – окончателен

4. ПРИСЪСТВЕН СПИСЪК

(регистрирани участници от състава на КН на ПО):

Членове с право на глас

Институция/ организация/програма	Представител
Председател на КН: Изпълнителна агенция „Програма за образование“ – Управляващ орган на ПО	Иван Попов
Министерство на регионалното развитие и благоустройството Управляващ орган на Програма „Развитие на регионите“ 2021 – 2027 г.	Татяна Ангелчева
Министерство на труда и социалната политика Управляващ орган на Програма „Развитие на човешките ресурси“ 2021 – 2027 г.	Ташка Габровска
Изпълнителна агенция „Програма за образование“ Управляващ орган на Програма „Образование“ 2021 – 2027 г.	Кирил Гератлиев
	Стефка Пилева-Малиновска
	Мария Станевска
	Елица Николова
Министерство на околната среда и водите Управляващ орган на Програма „Околна среда“ 2021 – 2027 г.	Магдалена Димитрова-Макавеева
Администрация на Министерския съвет Управляващия орган на Програма „Техническа помощ“ 2021 – 2027 г	Виктория Славейкова-Ангелова
Министерство на земеделието и храните Управляващ орган на Програма „Морско дело, рибарство и аквакултури“ 2021 – 2027 г.	Евгения Черкезова
Министерство на земеделието и храните	Антоанета Бонева

КН.ПО.3.6.251125 – окончателен

Управляващ орган на Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони на Република България за периода 2023 – 2027 г.	
Министерство на иновациите и растежа Управляващ орган на Програма „Научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация“ 2021 – 2027 г.	Христо Йорданов
Министерство на вътрешните работи Управляващ орган на Програмата на Република България по Фонд „Убежище, миграция и интеграция“	Юлиана Хаджииванова
Министерство на вътрешните работи Управляващ орган на Националната програма на Република България по Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика	Мария Велчева
Агенция за социално подпомагане Управляващ орган на Програмата за храни и основно материално подпомагане за периода 2021 – 2027 г.	Анна Ангелова-Филипова
Администрация на Министерски съвет Дирекция „Централно координационно звено“	Нина Овчарова
Администрация на Министерския съвет Дирекция „Координация на политики и концесии“	Гинка Ефтимова
дирекция „Европейски въпроси и политики“ в Министерството на финансите	Димитрина Йорданова
Министерство на образованието и науката	доц. Петър Николов
Министерство на електронното управление	Асен Антов
Министерство на младежта и спорта	Илиана Христова
Държавна агенция за закрила на детето	Теодора Иванова
Централна администрация на Селскостопанската академия	Мария Юнакова

КН.ПО.3.6.251125 – окончателен

Националната агенция за оценяване и акредитация	проф. д-р Елиза Стефанова
Център за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства	Нирен Хасан
Национален център за повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти	Димитър Асенов
Националният център за информация и документация	Мая Димитрова
Управителен съвет на Националното сдружение на общините в Република България	Теодора Дачева
Регионален съвет за развитие – район Северозападен	Николай Николов
Регионален съвет за развитие – район Северен централен	Юлия Ликоманова - Мутафчиева
Регионален съвет за развитие – район Югозападен	Людмил Веселинов
Регионален съвет за развитие – район Южен централен	Валентина Кайтазова
	Йордан Младенов
Представител на Регионален съвет за развитие – район Югоизточен	Неделчо Маринов
Конфедерация на работодателите и индустриалците в България	Иван Захариев
Българска търговско-промишлена палата	Маргарита Дамянова
Българска стопанска камара	Светлана Дончева

КН.ПО.3.6.251125 – окончателен

Конфедерация на независимите синдикати в България	Даниела Алексиева - Стоянова
Конфедерация на труда „Подкрепа“	Валери Апостолов
Съвет на ректорите на висшите училища в Република	доц. д-р Елеонора Танкова
	Деница Сербезова
„Фонд мениджър на финансови инструменти в България“ ЕАД	Кремена Григорова
„Амалипе“, представител на групата ЮЛНЦ за ОПД, работещи в сферата на социалното включване и интегрирането на маргинализираните групи	Деян Колев
Представител на групата ЮЛНЦ за ОПД, работещи в сферата на образованието, науката и културата	Доц. д-р инж. Иван Станков

КН.ПО.3.6.251125 – окончателен

Наблюдатели с право на съвещателен глас

Институция/ организация/програма	Представител
Администрация на омбудсмана на Република България	Атанаска Мутафчиева
Министерство на земеделието и храните Дирекция „Наблюдение, координация и контрол на дейността на Разплащателната агенция“	Нели Московска
Агенция по обществени поръчки Дирекция „Законодателство и методология“	Орлин Василев
Министерство на финансите Дирекция „Национален фонд“	Катерина Кънева
Държавен фонд „Земеделие“ Звено „Сертификация на разходите по Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“	Ваня Гюрова
Генерална дирекция „Трудова заетост, социални въпроси и приобщаване“, Европейска комисия	Ана-Мария Добре
	Калоян Колев
	Карола Валенте (онлайн)
	Андрей Павезич (онлайн)

На Шестото заседание на КН на ПО взеха участие и гости от Министерство на образованието и науката, ИАПО – УО на ПО, УНИЦЕФ България и др. (съгласно присъствения списък с регистрираните участници).